

TUSSENTIJD ACTIVITEITENRAPPORT GPCE

INLEIDING

Dit document beschrijft de stand van zaken van het GPCE sinds de lancering in maart 2016. Het bevat indicatoren die verzameld werden op basis van de informatie van het samenwerkingsplatform beCircular. De cijfers worden geïllustreerd met voorbeelden van gerealiseerde acties. De gebruikte gegevens betreffen de periode van maart 2016 tot december 2017.

Het is de bedoeling om dit voortgangsrapport van het GPCE elk jaar te actualiseren en te publiceren.

INHOUDSTAFEL

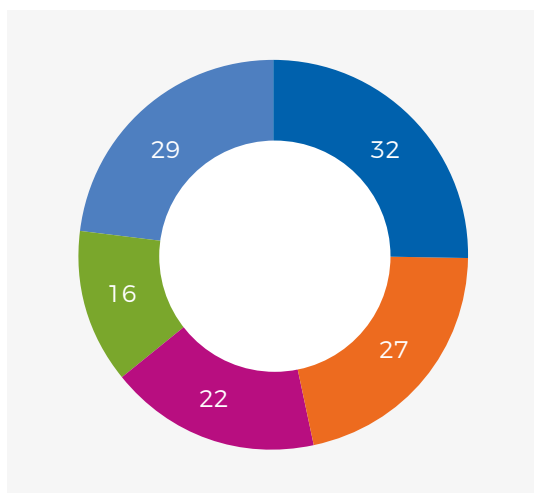

De presentatie van de geconsolideerde informatie bestaat uit 6 categorieën:

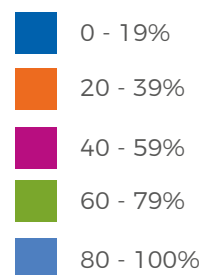
1 - Algemene stand van zaken	3
2 - Stand van zaken inzake samenwerking	4
3 - Begeleidende maatregelen	6
4 - Financieringsmaatregelen	9
5 - Opleidingsmaatregelen	11
6 - Sensibiliseringsacties	13

ALGEMENE STAND VAN ZAKEN VAN HET PROGRAMMA

Het Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie (GPCE) werd op 18 maart 2016 gezamenlijk ondertekend door de minister van Economie en Werkgelegenheid, Didier Gosuin, de minister van Huisvesting, Levenskwaliteit, Milieu, Energie, Hulp aan personen en personen met een handicap, Céline Fremault en staatssecretaris Fadila Laanan, belast met openbare netheid, wetenschappelijk onderzoek, sportinfrastructuren en openbaar ambt. **Het gemiddelde uitvoeringspercentage van de maatregelen van het GPCE bedraagt na 18 maanden 45%.**

UITVOERINGSPERCENTAGE VAN DE MAATREGELEN VAN HET GPCE.

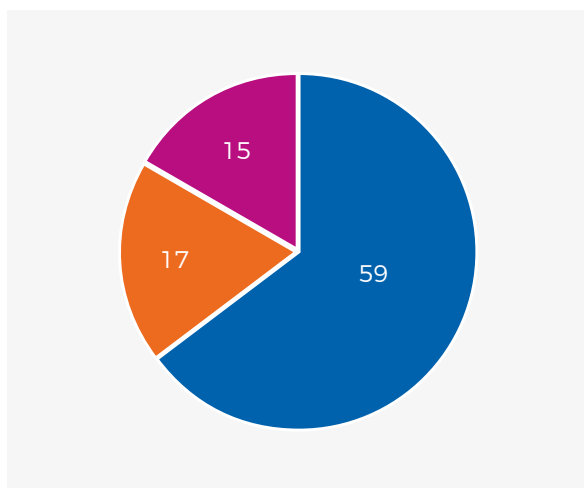

Van de 111 maatregelen van het GPCE zijn er slechts 14 niet opgestart. Deze zullen ontwikkeld worden in de tweede cyclus. Meer dan 20% van de maatregelen werd voor 100% gerealiseerd. Veel daarvan zijn terugkerend (met een uitvoeringscyclus per jaar die opnieuw opgestart kan worden). Bijvoorbeeld:

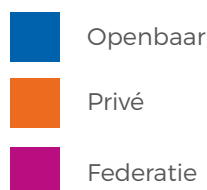
- De afvalsorteerprojecten op de bouwerven van de maatregel RD 14 werden eind 2017 afgesloten. In 2018 zijn er nieuwe projecten gepland.
- Het netwerk van duurzame bouwfacilitatoren, bestaande uit ongeveer 15 leden, heeft sinds 2016 10 vergaderingen georganiseerd. Hun visie op dit netwerk is **alle belanghebbenden betrekken in een collectief engagement om de acties continu te verbeteren, uitwisseling bevorderen en een betere coördinatie van de zichtbaarheid en het begeleidingsaanbod van de sector op het vlak van duurzaam bouwen voor alle professionals in de sector die actief zijn in het Brussels Gewest.**
- De leerstoel 'circulaire economie en stedelijk metabolisme', die begin januari gelanceerd werd, stelt in een periode van drie jaar een reeks van activiteiten en evenementen voor. Deze leerstoel, met twee researchers, is van plan om de uitwisselingen tussen de gemeenschap van circulaire researchers en andere gewestelijke actoren in de transitie naar een circulaire economie flexibeler en dynamischer te organiseren.

STAND VAN ZAKEN INZAKE SAMENWERKING

De samenwerking met meerdere actoren is essentieel voor de ontwikkeling van de circulaire economie in Brussel. In het kader van het GPCE nemen **196 personen van 91 organisaties** deel aan deze dynamiek als themacoördinator, trekker, medewerker of input expert. We analyseren in onderstaande grafiek deze actoren in drie categorieën openbaar/privé/federatie. **Hoewel ze voornamelijk door de overheid worden aangestuurd, zijn bedrijven sterk betrokken bij het proces, ofwel via de federaties ofwel via de verschillende maatregelen.**

Verdeling van de 91 deelnemende organisaties aan het GPCE in drie categorieën: openbaar/privé/federatie

In totaal zijn **49 nieuwe samenwerkingsverbanden** ontstaan sinds de lancering van het GPCE. Deze samenwerking kan van verschillende orde zijn:

- Het Platform van de Actoren voor het Hergebruik van Bouwelementen (RD 15) werd opgericht in 2017. Het groepeert een twintigtal entiteiten met uiteenlopende profielen (researchcentra, federaties, verenigingen, professionals uit de bouwsector, verdelers van bouwmaterialen,...). De doelstellingen van dit platform zijn divers: sensibilisering en verspreiding van inspirerende praktijken, in werkgroepen nadenken over het wegnemen van de belangrijkste obstakels van hergebruik, initiatieven harmoniseren, nieuwe samenwerkingsverbanden opstarten, ...

- Net Brussel werkt samen met de federatie Ressources en de vzw Les Petits Riens voor de lancering van drie concrete projecten op het gebied van voeding en groot AEEA, de bouw van een kringloopcentrum in het containerpark en de invoering van bewarende inzamelingen in Sint-Pieters-Woluwe.
- Rond de maatregel CD 03 hebben de CBBH, de cluster Ecobuild, Baticrea en Greenbizz een netwerkevent georganiseerd om de banden te versterken tussen de actoren die begeleiding geven in de bouwsector (onder meer aanwezig: laureaten van beCircular, werknemers van de Mission Locale van Brussel-Stad, bouwondernemingen uit de pool van het CBBH).

Elke 3 maanden wordt er een vergadering georganiseerd met alle 14 thema-coördinatoren. Deze vergaderingen zijn de plek bij uitstek om synergie tussen de thema's te creëren en om de stand van zaken van de maatregelen te bespreken, maar ook om voorstellen te doen of moeilijkheden van de actoren te bespreken.

We noemen nog andere partnerschappen:

- De ontmoeting tussen Perspectives en Communa (Laureaten beCircular) om samen na te denken over een betere afstemming tussen stadsplanning en tijdelijk gebruik om het ontstaan van productieactiviteiten te bevorderen.
- Talrijke organisaties en federaties doen aan prospectie voor de projectoproep beCircular. Ze organiseren informatiesessies onder hun leden en begeleiden hen in de kandidatuurstelling.
- De federatie Ressources en Oxfam werken samen om een economisch model van de functionele economie in de IT- sector (maatregel RD22) te testen. Leefmilieu Brussel zal de voorgestelde dienst testen om die vervolgens verder uit te breiden.
- De samenwerking tussen de actoren van verschillende types binnen RD 17: BECI, Desso, CityDepot, CBBH voor de recyclage en het bewaren van tapijttegels.

ONDERSTEUNINGSMATREGELEN

Om de manier van werken binnen de circulaire economie ingang te doen vinden, moeten de economische actoren passende en relevante ondersteuning krijgen.

Maatregel AEI 1A is transversaal ten opzichte van de begeleiding binnen het GPCE, omdat die gaat over de ontwikkeling van een **platform voor de coördinatie van de begeleiding in de circulaire economie**, dat het ondersteuningsaanbod zichtbaarder, coherenter en efficiënter zal maken. In dit stadium zijn **22 actoren bij deze maatregel betrokken**. Ze hebben 4 vergaderingen gehouden sinds mei 2017 met als doel het ondersteuningsaanbod in het BHG in kaart te brengen.

De **barometer van de circulaire economie** heeft in het kader van deze maatregel 126 antwoorden van Brusselse ondernemingen ontvangen (tussen mei en juli 2017). De barometer werd gecommuniceerd via de netwerken van Hub.Brussels, Leefmilieu Brussel en hun partners (BECI, UCM, enz.) en geeft de perceptie weer van bedrijven die al interesse hebben in de circulaire economie. De interpretatie van bovenstaande elementen moet dus rekening houden met deze factor. De belangrijkste conclusies van deze barometer zijn:

- **87% van de responderende bedrijven ziet de circulaire economie als een kans voor de komende jaren.** De belangrijkste reden hiervoor is het behoud van klanten of de werving van nieuwe klanten.
- **9% van de responderende bedrijven implementeerde ten minste één circulaire actie.** De meeste bedrijven werkten aan de recycling van hun afval, de aankoop van duurzame hulpgoederen, de vermindering van het energieverbruik en de implementatie van de korte keten.
- **50% van de bedrijven** die geen circulaire acties gedaan hebben, noemde het **gebrek aan kapitaal om hun aanpak te financieren** als het grootste obstakel. Twee andere problemen worden vaak vermeld: gebrek aan vaardigheden en gebrek aan tijd.

De volgende barometer is gepland voor 2018. Het tweeledige doel van een grotere steekproef van bedrijven is ten eerste om de progressie in de aanpak voor een circulaire economie te beoordelen en ten tweede om de relevantie van het bestaande ondersteuningsaanbod in de circulaire economie in het Brussels Gewest te garanderen.

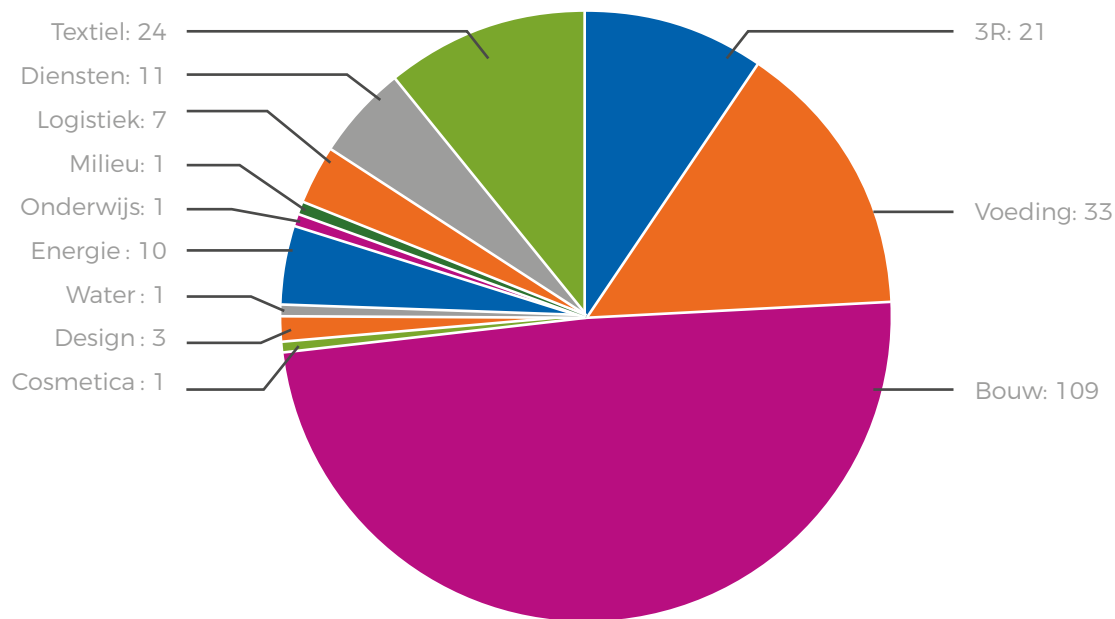
Bovendien stelt het **GPCE zich ten doel om 200 start-ups en bestaande bedrijven in de circulaire economie te ondersteunen tegen 2019.**

In deze paragraaf worden twee belangrijke indicatoren behandeld en ten eerste **het aantal bedrijven dat wordt ondersteund in de circulaire economie.**

Deze indicator wordt geconsolideerd op basis van 13 maatregelen uit het GPCE die worden geïmplementeerd door 8 administraties. Tijdens de jaren 2016-2017 werden **in totaal 222 bedrijven of ondernemers uit de volgende sectoren ondersteund.**

222 ONDERSTEUNDE ONDERNEMINGEN

Tegelijk werden in dezelfde periode 262 ondersteuning gegeven. Dit betekent dat sommige bedrijven diverse soorten ondersteuning of opeenvolgende ondersteuning bij één operator hebben gekregen.

Binnen het GPCE worden **verschillende types ondersteuning** gegeven:

- **Baticrea:** Biedt ondersteuning aan kandidaat-ondernemers om hun project in de bouwsector te ontwikkelen en te testen.
- **Ecobuild.brussels (hub.brussels):** Brengt als cluster specifieke expertise aan en biedt hulp aan Brusselse zko/kmo's om zich te structureren en een groter marktaandeel te verwerven in de duurzame bouw- en renovatiesector, specifiek door de clustering van zijn leden.
- **Greentech.brussels (hub.brussels):**
  - Ondersteunt bedrijven, inclusief bedrijven die gevestigd zijn binnen Greenbizz, bij hun zakelijke aanpak, de bepaling van een commerciële doelgroep, het ontwerp van het businessmodel rekening houdend met het circulaire aspect, enz. Deze ondersteuning past zich aan de behoeften van het bedrijf aan.
  - Zet clusters van ondernemingen in beweging;
  - Begeleidt de oprichting van ondernemingen via greenlab.brussels;
- **Leefmilieu Brussel:**
  - Technische ondersteuning op circulaire werven
  - Ondersteuning via Resilience design: tool om een bestaande onderneming te ondersteunen en weerbaarder te maken door te werken aan zijn diensten, producten en interne organisatie.

- **WTCB**: technische ondersteuning van afvalscheiding op werven (RD14);
- **CBBH**: aanstelling van een facilitator in de circulaire praktijk en ondersteuning van de kandidaten voor de projectoproep beCircular (AED 1);
- **UCM**: ondersteuning van de kandidaten voor de projectoproep beCircular (AED 1);
- **City-Dev** (Irisphere): ondersteuning van bestaande ondernemingen voor het creëren van synergie (AEI3).

Tegelijk zijn als gevolg van deze ondersteuning 77 concrete plannen in de circulaire economie gestart (2016-2017). Deze worden omschreven als wijzigingen die van invloed zijn op het bedrijfsmodel van de organisatie. Bijvoorbeeld:

- de oprichting van een **cluster van ondernemingen** zoals Kubeko na de begeleiding van 7 ondernemingen met complementaire activiteiten in de bouw en de renovatie;
- **proefwerven** voor het beheer van bouwafval zoals het project City Dox, met de installatie van een tijdelijke stortplaats beheerd door een actor in de sociale economie;
- **ecologisch ontwerp** van producten zoals LumiFungi lampenkappen gemaakt op basis van oesterzwammen (PermaFungi - Laureaat 2016);
- de **oprichting van ondernemingen** zoals het Boentje Café dat het eerste volledig afvalloze koffiehuis is in Brussel. Het werd opgestart in Schaarbeek na de ondersteuning van Greenlab. brussels en was eveneens winnaar van de Greenlab publieksprijs. De leveranciers zijn strikt plaatselijk, de decoratie is tweedehands en het hele servies zal een precieze procedure volgen om plastic en ander afval te voorkomen;
- de start **als zelfstandige** op de arbeidsmarkt na een proefperiode binnen Baticréa. Dit is bijvoorbeeld het geval voor Florian Girault. Hij is momenteel bezig als ambachtsman in de bouwsector (schrijn- en timmerwerk) en wordt ondersteund door de cluster Ecobuild.brussels.

Dit cijfer van concrete realisaties moet genuanceerd worden, omdat er in de meeste gevallen geen follow-up is na de ondersteuning. Bovendien kan de timing van de implementatie van acties na ondersteuning verschillen van bedrijf tot bedrijf. Van de 77 concrete realisaties hebben er 52 een financiering ontvangen (AED 1, RD 13 et RD 14).

FINANCIERINGSMAATREGELEN

Financiële instrumenten ter ondersteuning of stimulering van het ondernemerschap in de circulaire economie zijn onderverdeeld in drie categorieën: premies of subsidies zonder uitzicht op terugbetaling, financieringen in kapitaal of leningen en een fiscaliteit die bepaalde werkings- of productiewijzen stimuleert of ontmoedigt.

In deze context zal het Gewest tegen 2019 een geheel van samenhangende maatregelen hebben ingevoerd om de ondernemingen die werkzaam zijn in de circulaire economie, alsook klassieke ondernemingen die een circulaire logica willen opnemen in hun model, te financieren en dit via een aanpassing van de bestaande gewestelijke steunmaatregelen voor de ondernemingen. Het Gewest zal worden erkend voor zijn regelingen en zal door zijn aantrekkelijke en ondersteunende omgeving ondernemingen aantrekken die een pioniersrol spelen op het vlak van de circulaire economie.

(uittreksel uit het GPCE, maart 2016)

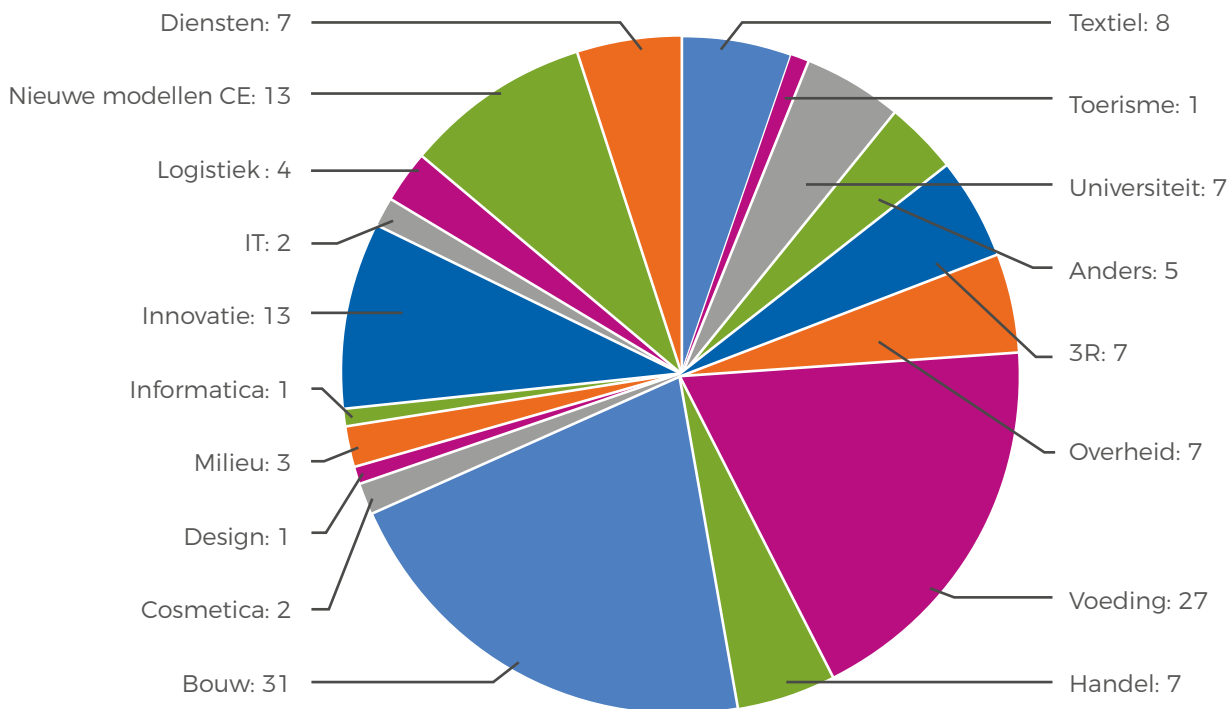
Van de financiële instrumenten voor de circulaire economie werd eerst voorrang verleend aan projectoproepen. We vermelden onder meer:

- De projectoproep **beCircular** met gefinancierde bedragen die schommelen tussen de 5.000 en 80.000 €.
- De **beurzen voor circulaire economie** van Village Finance zijn bestemd voor start-ups en zko's.
- De **projectoproep ter ondersteuning van innovatieve sociale ondernemingen** is gericht op 5 soorten projecten: innoverende projecten van starters, schaalvergroting, synergie tussen bedrijven, formalisering van projecten die gegroeid zijn uit de informele economie en ten slotte de deeleconomie. De financiële steun kan oplopen tot 80.000 euro per project;
- Het programma **Anticipate** van Innoviris is gericht op de financiering van onderzoeksprojecten in de mens- of exacte wetenschappen. In 2017 waren de onderwerpen: maatschappelijke en burgerparticipatie, circulaire economie en ten slotte gezondheid en milieu.
- De projectoproep **OpenSoon** heeft betrekking op toekomstige handelaars die een commerciële activiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest willen opstarten.

In 2016 en 2017 werden **281 financieringsaanvragen** ontvangen en behandeld in het kader van de 7 maatregelen van het GPCE. Deze projecten gaan over verschillende thema's, zoals voedsel, bouw, innovatie en nieuwe modellen voor een circulaire economie.

Van deze aanvragen werden er in totaal **139 projecten** geselecteerd en financieel gesteund voor een totale financiële ondersteuning van **€ 8,3 miljoen euro**.

Verdeling per sector van ondernemingen die financiering hebben ontvangen (2016-2017).

Het GPCE voorziet ook in andere financiële instrumenten, zoals:

- Een **verhoging** voor bedrijven met een circulaire aanpak in het kader van de ondersteuning van economische expansie en de toegang van deze bedrijven tot steun bij aanwervingen voor uitstekende economische projecten. De selectiecriteria van bedrijven die recht hebben op deze steun worden momenteel uitgewerkt (korte keten, ecologisch ontwerp, besparingen op grondstoffen). In dit stadium ligt de ordonnantie in derde lezing bij de regering, zodat deze eind 2018 operationeel kan worden.
- Het **beCircular-fond** dat bedoeld is om ondernemingen die actief zijn in de circulaire economie te financieren, zal ondergebracht worden bij Brustart. Er zal een bedrag van 1,5 miljoen euro gespreid over 3 jaar beschikbaar zijn als lening of als kapitaal met een bijdrage tussen 70.000 en 100.000 €.
- Na de Annual Meeting (september 2017) hebben de financieringsactoren (Scale Up, LITA.CO, Triodos, Village Finance, GIMB) de behoefte uitgesproken om elkaar te ontmoeten om meer synergie te creëren tussen hun financieringsactiviteiten. Deze dynamiek zal in 2018 worden voortgezet via maatregel AED 6 (netwerk van financiële actoren).

OPLEIDINGSMAATREGELEN

Tegen 2025 zal het Gewest beschikken over een volledig en goed gesmeerd pakket aan opleidingsmodules en -tools in de circulaire economie die voortdurend worden bijgewerkt en onderbouwd door feedback van de actoren op het terrein (met name over nieuwe competenties die vereist worden door de managers, nieuwe businessmodellen die verband houden met de circulaire economie, enz.). In deze tools zal het begrip beroeps- en opleidingstraject worden geïntegreerd.

(uittreksel uit het GPCE)

De opleiding binnen het GPCE wordt omkaderd door 16 maatregelen en 9 opleidingsinstellingen. De activiteiten als gevolg van **deze maatregelen hebben geleid tot de fopleiding/sensibilisering van 1423 personen.**

Van de goed gevorderde maatregelen vermelden we de volgende voorbeelden:

- De dienst 4ECO van UCM in samenwerking met MAD (Mode And Design Brussels) heeft het opleidingspakket voor ecodesign van de Antwerpse Hogeschool Artesis vertaald en aangepast naar de Brusselse context. Deze kit is gratis en wordt verspreid via 4 instellingen: ECAM, EPHEC, de hogeschool Francisco Ferrer en ICHÉC. De online cursus MOOC (Massive Open Online Course) werd ontwikkeld en richt zich op duurzame bedrijfsmodellen, zoals milieubeheer, ecodesign, economische herbestemming, functionele economie en deeleconomie.
- De ecodesignpool van MAD stelt leerlingen van 5 instellingen voor hoger onderwijs voor om circulaire economie in hun groepswerken te integreren en ze tijdens hun uitvoering op te volgen. In totaal 980 leerlingen van Francisco Ferrer, de Académie des Beaux-Arts, ECAM, La Cambre en ESA Saint-Luc namen deel aan de presentatiesessies. **69 projecten** werden door MAD geanalyseerd en 25 werden er tijdens hun uitvoering opgevolgd.
- Devzw Mission Locale voor werkgelegenheid van Vorst, de vwz Ressources en de Service Francophone des Métiers et des Qualifications (SFMQ) hebben een opleiding tot kringloopmedewerker ontwikkeld. In 2017 vond de eerste editie plaats, die 12 werkzoekenden verwelkomde, die samen 600 lessen gevolgd hebben, met inbegrip van 120 uur stage. 3 deelnemers hebben reeds een arbeidscontract. De organisatoren zijn zeer enthousiast over deze eerste editie en willen nieuwe partnerschappen uitbouwen die de kwaliteit van hun aanbod kunnen verbeteren.
- Onder de maatregel CD9 over de integratie van de EU-beginselen rond onderwijs, vinden binnen EFP Bruxelles twee innoverende projecten plaats.

ILLUSTRATIE BRIC-PROJECT:
Copyright VUB / Anne Paduart

- Het BRIC-project gaat over het ontwerpen, bouwen en afbreken van een duurzame, evolutieve en omkeerbare module. Het is een educatieve tool die volledig is gemaakt door en voor de auditors van EFB. BRIC 1 is in opbouw en zal in mei 2018 gedemonteerd worden om vervolgens een tweede cyclus in het volgend academisch jaar te beginnen.

- Het project MØDÜLL 2.0, georganiseerd door BRC-Bouw en gesteund door Leefmilieu Brussel, is vandaag een nieuwe uitdaging voor leerlingen van diverse scholen, zodat het een antwoord kan bieden op de concrete behoeften van de werkruimte (zoals kantoren).
- BRC-Bouw organiseert opleidingen in circulaire economie aangepast aan de bouwsector voor docenten en werknemers. Daarvoor ontwikkelt het BRC-Bouw activiteiten op het gebied van monitoring, het opstellen van een curriculum vitae, sensibilisering van institutionele besluitvormers en proefopleidingen aan docenten en werknemers. In 2017 werden 34 docenten en 20 werknemers opgeleid.

SENSIBILISERINGSACTIES

De invoering en het succes van de circulaire economie bij bedrijven impliceert de mobilisatie en de betrokkenheid van veel actoren. Sensibiliserings- en informatiecampagnes zijn daarom essentieel om het gedrag te veranderen, maar ook om het creëren van innovatieve bedrijfsmodellen aan te moedigen.

Tegen deze achtergrond wil het Brussels Gewest in 2019 een voortrekkersrol vervullen in de informatie over de circulaire economie via zijn activiteiten in Europese netwerken voor het uitwisselen van ervaringen en Europese projecten in verband met de circulaire economie.

Op Europees niveau won het GPCE de **Eurocities 2017-prijs** in de categorie Innovatie. Eurocities is het netwerk dat grote Europese steden samenbrengt om samen te werken en om Europese instellingen aan te moedigen een antwoord te bieden op de gemeenschappelijke uitdagingen die van invloed zijn op het dagelijks leven van Europeanen. Een beloning die de positie van het Brussels Gewest als internationale pionier bevestigt.

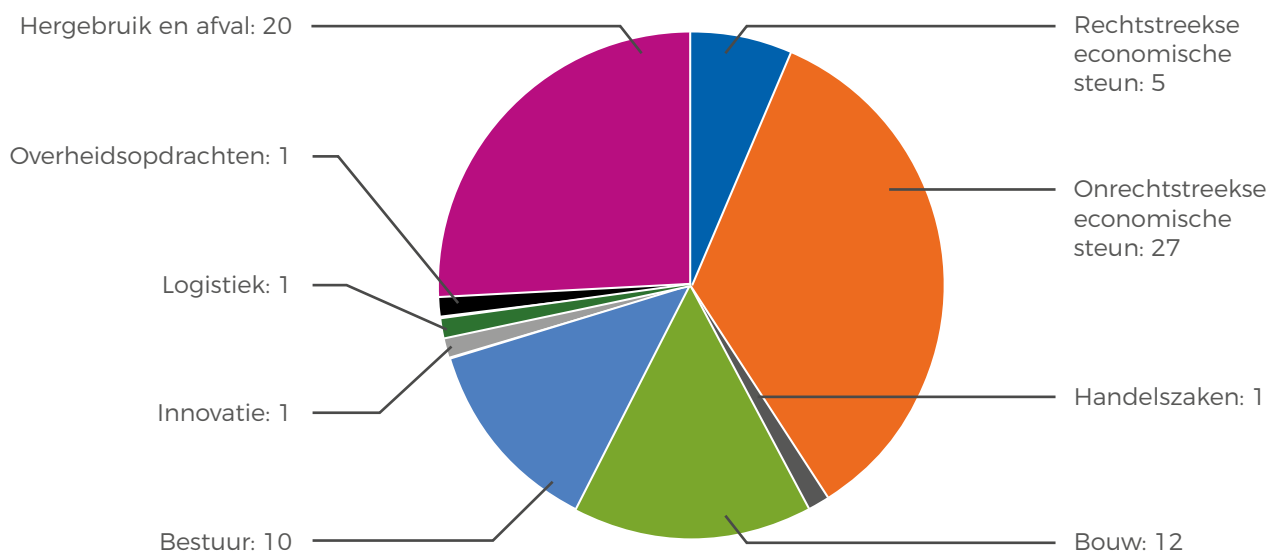

Het GPCE streeft ernaar om 2000 economische spelers te sensibiliseren voor de circulaire economie via fysieke evenementen rond opleidingen en sensibilisatie en 20.000 via digitale informatie tegen 2019. Deze ambities worden geanalyseerd aan de hand van de onderstaande cijfers.

- Er werd een website gemaakt voor het Be Circular-programma, die de informatie over acties, succesverhalen en evenementen in de circulaire economie centraliseert. De website www.circulareconomy.brussels wordt per maand gemiddeld 1000 keer bezocht.
- De nieuwsbrief becircular wordt maandelijks naar meer dan 1000 contactpersonen verstuurd, onder wie 235 nieuwe abonnees via de website. De openratio bedraagt ongeveer 30%.
- Diverse organisaties en partners sturen het nieuws en de informatie van het GPCE door en communiceren met het logo dat ontwikkeld werd.
- Be Circular is ook aanwezig op de sociale media met een facebookpagina om een breder publiek te bereiken en om video's grootschaliger te verspreiden. De pagina werd gelanceerd in juni 2017 en telt na 6 maanden meer dan 600 abonnees.
- **#becircular** wordt ook vaak gebruikt tijdens evenementen of door winnaars van een projectoproep.

- De video's zijn goed voor meer dan 44.000 views. We vermelden onder andere de presentatie van de laureaten van beCircular 2016 maar ook de video van BRC-Bouw over hoe de circulaire economie in de praktijk wordt gebracht in een bouwonderneming.
- **Er werden 30 publicaties uitgegeven over circulaire economie** en de mogelijkheden om een economische activiteit te ontwikkelen. Bijvoorbeeld:
  - Een studie in het kader van de MP 2-maatregel over het potentieel en de belemmeringen voor overheidsopdrachten in de circulaire economie. In deze context werd een studiedag georganiseerd. 50 aanbestedende diensten zijn op de hoogte gebracht van de mogelijkheden om bij openbare aanbestedingen de circulaire economie te integreren.
  - Een studie over Duurzaam Bouwen maakte een stand van zaken op van de circulaire economie en de uitdagingen in de sector. Inzake werkgelegenheid en de ontwikkeling van activiteiten wijst deze studie op het economisch potentieel van het in heromloop brengen van de materiaalstroom. Tegelijkertijd werden verschillende workshops georganiseerd met de sector om een duidelijke en gezamenlijke definitie op te stellen van de circulaire economie in het BHG en de te behalen doelstellingen.
  - De analyse van de verschillende praktijken rond biomethanisatie van gemeentelijk afval, uitgevoerd in het kader van het project Co-Create Phosphore. De feedback van meerdere steden gaf input aan dit onderzoeks- en actieproject.

Volgens de gedeeltelijk beschikbare cijfers zijn er niet minder dan **78 evenementen en studiedagen** georganiseerd voor een totaal van 1229 deelnemers in alle sectoren van het GPCE. De onderstaande grafiek geeft de verdeling van de evenementen per thema.

Verdeling van evenementen rond de circulaire economie die georganiseerd werden in 2016-2017.

Voorbeelden van evenementen:

- De **BeCircular Annual Meeting** werd voor de eerste keer georganiseerd in september 2017. Dit evenement bracht 300 deelnemers samen. 50 sprekers uit Brussel en Europa deelden hun ervaringen in de circulaire economie.

- De **plenaire vergadering van het Brussels Commerce Forum** bracht alle federale en gewestelijke organisaties voor de promotie en belangenbehartiging van de detailhandel in het BHG samen. Ze bespraken vier belangrijke thema's, waaronder de circulaire economie.
- De **vergaderingen en coachingsessies** georganiseerd als onderdeel van de acceleratieprogramma's van Greenlab. Er werd onder meer een intensief weekend georganiseerd door de coaches om de ondernemers te ondersteunen bij het ontwerp van hun project.